

Od nového štepu sa čaká dobré ovocie

Ezd 2,59-63: „*Títo vyšli z Těl-Melachu, Těl-Charše, Kerúb-Addánu a z Imméru, a nemohli dokázať, či je ich rod a pôvod z Izraela: synovia Delajovi, Tóbijovi a synovia Nekódovi, bolo ich šesťstopäťdesiatdva. Z kňazských potomkov: synovia Chobajovi, Hakkócovi a Barzillajovi, ktorý si vzal za ženu jednu z dcér Barzillaja Gileádskeho a prevzal jeho meno. Títo hľadali svoje rodové záznamy, ale nenašli. Vylúčili ich teda z kňazstva. Miestodržiteľ im zakázal jest' z najsvätejších vecí, kým nepovstane kňaz pre opytovanie sa pomocou urím a tumím.*“

Milí naši, tak čo, ako **sa tešíte na rok 2022?** Niektorí veľikáni sveta predpovedajú, že v ňom sa skončí svetová pandémia. Kiežby sa tak stalo! Čo očakávate vy?

Vidieť do roka 2022 nemôžeme, ale na očakávania ako také právo máme:

- *Ak navštevujeme školu a v tomto roku sme v poslednom ročníku, právom očakávame, že školu v tomto roku dokončíme. I keď to nevieme s určitosťou.*

- *Ak sme do niečoho vlani investovali s tým, že prvé výnosy by sa mali objaviť už do roka, právom očakávame nie krach, ale rast.*

- *Ak sme nastúpili na liečbu nemoci, ktorú nám identifikovali minulý rok, tak predpokladáme progres, polepšenie, ak by sme to tak nepredpokladali, naším vnútorným negatívnym nastavením by sme pomohli samotnej chorobe a tá by kvôli nám samotným víťazila.*

Právom – očakávame výsledky v Novom roku! To nie je zlé, tak to dokonca má byť. Čo rok napokon prinesie, to posúdime až neskôr, keď sa celý skončí, na Silvestra 2022.

Samozrejme, tak, ako my očakávame od nového roka nejaké výsledky, tak sa **aj od nás očakávajú** nejaké. Môžu ich od nás čakať naši *nadriadení v práci*, môžu ich očakávať naši *príbuzní v rodine*, celkom iste ich očakáva *spoločnosť, v ktorej žijeme*, ktorej sme súčasťou a nemáme právo sa od nej izolovať a vyhlásiť, že kým my od nej budeme veľa prijímať, ona nech od nás nečaká nič ... a **výsledky od nás bude vyzerat' aj náš Pán Boh**. Nie je to tak, že máme iba od Neho prijímať, keď zobroníme v našich modlitbách o Jeho ochranu, o Jeho pomoc, o Jeho požehnanie. Aj On od nás právom čaká náš prínos.

1. január má v cirkevnom kalendári svoje špecifické miesto ako **8. deň po Vianociach**. **Dieťaťko Ježiš má symbolicky 8 dní**. Či viete, čo robili zbožní Izraelci s osemdňovým chlapcom?

V tento deň ho čakala – **obriezka**, krvavý zásah do tela ako prejav zmluvy s Pánom Bohom. Takto to bývalo a aj býva dodnes v tomto národe. Od nás, kresťanov, sa to nevyžaduje. *Mohli by sme teraz rozoberať, prečo sa u Židov zmluva s Pánom Bohom zameriava najmä na orgán, ktorý slúži na to, čo s vecami z tela odchádzajúcimi a zároveň s rozmnožovaním, privádzaním ďalších generácií na svet, kým v kresťanstve má krst zmysel obmytia vodou už celkom celého človeka. Ale to nechajme bokom.*

Okrem tohto zvláštneho židovského úkonu poslušnosti voči Božiemu príkazu **sa na ôsmy deň verejne dávalo dieťaťu meno**. *Dostať meno znamenalo stať sa spoločensky uznávanou entitou, bytosťou, človekom. Keď bola v druhom príbehu o stvorení (1M 2) stvorená žena, len čo ju muž uvidel, dal jej meno „mužena“ (v. 23), pretože bez mena byť nemôže. V inom opise stvorenia (1M 5,1-2) Pán Boh stvoril muža a ženu, až keď boli komplet obaja, dostali meno „človek“. V niektorých eskimáckych rodoch dodnes dostáva dieťa meno až vo veku 5 rokov, dovtedy ho nepovažujú za plnoprávneho člena rodu.*

Ze mať meno je niečo dôležité, symbolizuje aj náš slovenský idióm, ustálený výraz „mať meno“. Nie je to iba o tom, že sa nejakto voláme, ale že niečo znamenáme. Konfirmandi sa učia, že **jedna z povinností kresťana o seba samého je starostlivosť o vlastné meno...**

Ak by niekto napadol vaše meno, vašu česť, máte právo brániť sa a využiť na to ústavný zákon Slov. republiky, kde sa v čl. 19, ods. 1 píše: „**Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.**“

V biblickom príbehu izraelských navrátilcov zo zajatia si môžeme vypočítať nie dlhý výpočet rodov, ktoré sa a v akom počte vrátili s vodcom Zorobábelom. **Po 70 rokoch sa národ musí budovať odznova**, od piky. Najlepšie však začať s čistým štítom. Krajinu bude treba opäť rozdeliť, aby každý Izraelec dostal svoju časť pôdy. Ale: *je každý navrátiliec skutočne Izraelec? Čo s tými, ktorí sa tam iba nejakú dobu počas rokov – primiešali?*

Našťastie si kňazi v chráme a levíti v synagógach viedli **podrobné matriky**. Poznáme ich v rodokmeňoch Biblie. Podľa nich sa dá každý overiť, odkiaľ pochádza. Ale **čo s tými, čo medzi izraelské rodiny nepatria? Takí nemôžu byť dedičmi svätej zeme!**

Medzi všetkými sa naozaj objavilo niekoľko rodov, o ktorých si každý myslel, že sú z národa Izraela, aj sami boli o tom presvedčení, tak boli vychovaní, všetko spĺňali, len ... **v rodokmeňoch o nich nebolo ani zmienky**... Každý vedel, že počas tých rokov sa niektoré rodokmene stratili, mohli sa stratiť práve ich záznamy ... Tak: **čo teraz s takými to?**

Nie so všetkým si my, ľudia, vieme rady. Aj tu nechali starí Izraelci rozhodnutie na Pána Boha, podľa istej zvláštnej praxe...

Čo keby sme medzi tými ľuďmi tam boli aj my? Asi by sme sa nijako nedokázali zaradiť medzi Boží ľud, veď my – nie sme Židia, Izrael...

Cirkev už v časoch apoštolov učila, že **my, kresťania, sme boli ako pri hrozne vštepení do vínneho kmeňa, základu, ktorým je Boží ľud. R 11,17** Ak sa aj v Jánovom zjavení (Zj 7,4-8) píše o konkrétnych 12 izraelských rodoch, ktorí sú poznačení pre nebo, my sa cez Krista dostávame medzi nich ako nový štep, ktorý bude získavať živiny z usľachtilého vyvoleného koreňa. Vďaka tomu prijímame **meno kresťania, od slova Kristus...**

Ako sa rozhodlo v prípade tých kmeňov navrátilcov za Ezdráša? To nevieme. Nikde sa už viac o nich nepíše. Ale **o tom, ako sa rozhodne o tých, ktorí vďaka menu „kresťan“ sa radia tiež medzi svätý Boží ľud, o tom predsa vieme veľmi dobre.**

Milí bratia kresťania, milé sestry kresťanky! **Nosíme svoje meno „kresťan“, budme za to radi a zároveň budme na to hrdí!** Je to milosť, milosť Božia, nič iné.

Byť kresťanom, novým štepom na pôvodnom koreni znamená aj prinášanie nového ovocia. Podľa neho sa dá spoznať, či sme Boží, patrime medzi Boží ľud, alebo nie. Toto nech sa nám darí v tom Novom roku! To od nás bude celkom iste očakávať náš Pán a Boh. Každý podľa toho, ako mu je len možné prinášať ovocie podľa svojich možností a schopností, biblicky: podľa svojich talentov a podľa svojich darov. Amen.

Modlitba: V Tvojom mene, drahý a nepremenný náš Pane, sa ukrýva naša podstata vo viere. Veď my veríme v Teba, rozhodli sme sa žiť s Tebou a do budúcnosti počítať s Tebou. Preto meno „kresťan“, ktoré nosíme, formuje naše názory aj naše rozhodnutia. Dnes, keď sme vykročili do Nového roka 2022, opäť vyznávame, že sa nechceme stratiť z Tvojej blízkosti a stratiť tak zmysel svojho života. Prosíme, i v tomto Novom roku Ty nám neustále podávaj svoju ruku, aby sme mohli žiť v Tvojej svätej prítomnosti a tak prežívať večnú radosť.

Prosíme o Tvoju milosť nad týmto svetom. Veď väčšinu ťažkostí si prenášame zo starého roka. Zastaň sa nás, požehnaj nám v novom roku koncom pandémie, ako aj múdрым riešením ďalších problémov, ktoré nás ťazia a zastierajú radosť z nádeje budúcnosti. No i v ťažkostiach chceme byť s Tebou a cítiť, že tak v skutočnosti v ničom potrebnom nemáme nedostatku. Amen.

myšlienky pod kázeň:

8. deň po Vianociach – obriezka – meno Ježiš (cirkevné poslanstvo)

Nový rok – vyhlíadky dopredu (občianske svedectvo)

Nosíme Ježišovo meno – meno Kristus – „kresťania“

Ale pritom nepatríme medzi 12x12x1000 zo Zj 7! Tam sú iba židovské kmene.

Sme medzi ne vštepění (R 11,17)

Čo sa čaká od štepu? Ako to prepojiť s Novým rokom?

výklad textu:

Text je vypočítaním tých, ktorí sa vrátili z Babylonského zajatia po Kýrovom edikte domov. Ten návrat bol vo viacerých fázach, zoznamy uvádzané aj v knihe Nehemiáš 7 sú veľmi podobné, aj keď trochu odlišné. Dôležité je, že obidve knihy hovoria o konkrétnych zoznamoch ľudí, ktorí sa vrátili a tým dokladajú konkrétnu udalosť dôležitú pre dejiny Izraela.

Všetci v zozname sú právoplatní dediči krajiny a priami nasledovníci kmeňov, okrem dvoch skupín: 1. chrámoví nevoľníci (v. 43-58), ktorí boli v podstate otrokmi, iba sprevádzali svojich pánov kňazov a levítov, o dedičstvo sa nemohli uchádzať, 2. časom pričlenené kmene, z ktorých sa niektoré dostali až medzi kňazské rodiny, ale pri hľadaní ich rodokmeňov sa ukázalo, že nielen medzi kňazov, ale ani medzi Izrael patriť nemusia a asi ani nepatria.

Vôbec je sporný ich pôvod ako taký, a vôbec to, ako sa (podľa v. 62) niektorí dostali medzi kňazstvo.

Rody 1. Delaja, 2. Tóbija, 3. Nekód: 1. Delaju počítali v 1Kron 24,18 za kňaza, bol Dávidovým súčasníkom; neskôr možno práve ako odpoveď na to, že mu odmietli uznať izraelský pôvod, z jeho rodiny prišlo podľa Neh 6,10 falošné proroctvo; 2. Tóbija (ak nejde o iného) sa podľa knihy Neh (na viacerých miestach, napr. Neh 6,1) postavil proti vodcom Izraela; 3. Nekóda sa vyskytuje aj medzi nevoľníkmi (v. 48), dnes už nepoznáme ich príbeh, možno ide o ten istý rod, len časť sa už vyhlasovala za slobodných Izraelcov...

O rodoch, ktoré boli sporné spomedzi kňazských, sa tiež uvádzajú tri (teoreticky by to mohol byť iba jeden s odkazom na meno otca a starého otca), o prvých dvoch Chobaj a Hakkóc nevieme nič, Barzillaj je podľa textu niekto, kto prebral meno po Barzillajovi Gileadskom, ktorý pomohol Dávidovi pred Absolónom (2S 17,27-29), Dávid ho neskôr odmenil (2S 19,31n) a jeho rod ostal vážený v Izraeli.

Práve táto postava ma oslovila pre výber textu, pretože ona prevzala cudzie meno na seba, resp. v hebr. (aj LXX) je, že ho tak potom volali. Aj my sa, resp. nás tak volajú podľa našej viery – kresťania. Nakol'ko ale ide v texte o veľmi vedľajšiu postavu, v kázni idem trochu inou cestou...

Lenže teraz, keď sa Babylon rozpadol a Izrael sa snažil začať odznova, musel sa najprv očistiť. Tieto rody podľa dochovaných a zachovaných rodokmeňov nie sú izraelské, hoci oni sami tvrdia, že áno (tak im to vštepili predsa ich otcovia a im ich otcovia atď.). Čo teraz? Čo ak sa ich rodokmene iba stratili? Pri Nebúkadnecarovom drancovaní Jeruzalema sa veľa stratilo...

Preto boli vylúčení (teda konkrétne sa to hovorí iba o tých druhých troch, no v kontexte by menovanie prvých inak nemalo zmysel). Ale stále ostáva: a čo ak predsa majú pravdu? Kto to rozsúdi?

v. 63: Rozhodne o tom urím a tummím = v podstate losovanie, nech Pán Boh rozhodne a vyberie los...

Ako to dopadlo, sa už ale zo zápisov kníh nedozvieme, podstatný bol celkový dej, nie dejiny šiestich, resp. dvoch rodín.

použité zdroje:

Biblia (slov., hebr., LXX, interlinear v mob. apl.)

www.biblehub.com

<http://www.freebiblecommentary.org>

www.biblestudytools.com

www.biblegateway.com

příklad o Inuitoch: Y.N.Harari: Homo Deus

Ústava SR